

Uitbraak

Geloofwaardigheid

Miquel Ekkelenkamp is arts-microbioloog en schrijver (onder de naam Bulnes)

beeld: De Beeldredactie, Maarten Hartman

Het kan u onmogelijk zijn ontgaan: het RIVM heeft een rechtszaak aangespannen tegen de Capelse huisarts Hans van der Linde. De aanleiding is dat Van der Linde vraagtekens plaatste bij de belangenverstrengelingen die Roel Coutinho had toen deze als lid van Gezondheidsraadcommissies het nut van de influenzavaccinatie beoordeelde. Coutinho werkt immers voor het RIVM (dat de vaccins distribueert en hierop een omzet maakt van ruim 2 miljoen euro per jaar), en heeft/had banden met de farmaceutische industrie. Die banden vind ik zelf vooralsnog weinig indrukwekkend, maar eisen dat ze helemaal niet bestaan is volstrekt legitiem.

Deze zaak kent vele vreemde aspecten, beginnend al bij wie hem heeft aangespannen. Waarom was dit niet de Gezondheidsraad? Háár selectie van commissieleden is immers bekritiseerd en daarmee de geldigheid van háár adviezen. Juist het werken bij het RIVM was een van die conflicterende belangen. In de tweede plaats is ook merkwaardig dat het RIVM de belangenverstrengelingen van Coutinho als lid van de Gezondheidsraad nooit officieel heeft ontkend, maar in haar aanklacht vooral leutert over het niet maken van winst op de vaccins en over 'aantasting van integriteit'.

Pas echt bizar is de motivatie die de minister van VWS heeft aangedragen voor het proces: Van der Lindes uitspraken zouden volgens haar schadelijke consequenties hebben voor de

volksgezondheid, doordat ze 'afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van het RIVM'. Jawel, u leest het goed.

Wie van haar persvoorlichters heeft haar deze krankzinnige woorden ooit in de mond durven leggen?

Het gebrek aan geloofwaardigheid van het RIVM is immers helemaal niet het gevolg van de kritiek van één huisarts op één adviesfunctie van één RIVM-medewerker, maar is de schuld van de ministers van VWS zelf; het vloeit voort uit de ondergeschikte rol van het instituut ten opzichte van de politiek in Den Haag. Het RIVM valt onder VWS, dus zijn officiële standpunten zullen altijd buigen naar het politieke wensdenken van de regerende coalitie. Heeft u ooit een

RIVM'er zich in het openbaar horen uitspreken tegen een kabinetsbeleid?

In ieder geval niet tijdens de Q-koortsuitbraak, die ruim een jaar ongestoord moest blijven voortwoekeren van de toenmalige ministers. En over de door paniek gedreven bestrijding van de Mexicaanse griep (340 miljoen euro weggegooid) heeft ook nooit één medewerker een onvertogen woord gesproken; kennelijk zouden we het een volgende keer weer precies zo aanpakken. En welke RIVM-directeur durft openlijk kritiek te leveren op de opheffing van het rookverbod in kleine kroegen? Stond die 'V' niet voor 'Volksgezondheid'?

Intussen is de zaak tegen de Capelse huisarts voor het RIVM en zijn geloofwaardigheid uitgemond in een publicitaire martelgang die slecht gaat aflopen. De zaak is zo labiel onderbouwd en er hebben al zoveel journalisten en politici Van der Lindes uitspraken bevestigd, dat de procedure onmogelijk meer gewonnen kan worden; sterker nog, de zaak zélf is inmiddels de belangrijkste oorzaak geworden van het imago probleem.

Als de minister de geloofwaardigheid van het RIVM daadwerkelijk wil herstellen, moet zij geen huisartsen failliet procederen, maar in plaats hiervan het instituut politiek onafhankelijk maken. Een mooi signaal van die onafhankelijkheid zou zij kunnen geven door zelf, via de opgezette stichting www.steunhuisartsinproces.nl, bij te dragen aan de enorme proceskosten waarmee zij Van der Linde heeft laten opscheppen.

***De rechtszaak is een
publicitaire martelgang
voor het RIVM***